Det, der bestaar

Fattige har I altid.

De fattige have I altid hos eder, og naar I ville, kunne I gøre vel imod dem; men mig have I ikke altid (Mk. 14 7).

Jesus var paa Besøg i det Hus i Bethania, hvor han saa ofte før havde været Gæst. Det var kort forud for hans Lidelse og Død. Han sad til Bords i Vennernes Hus, og saa kom Marie og sønderbrød en Alabaster-Krukke med Nardussalve og salvede ham.

Det var en meget kostbar Salve, Marie der udgød over Jesus; Huset blev fuld af Salvens Vellugt, saa de tilstedeværende ogsaa skønnede, at det var en udsøgt Salve, Marie der havde spenderet paa sin Ven og Husets Hædersgæst.

Markus siger saa, at der var nogle, som blev vrede hos sig selv og sagde: „Hvortil er denne Spilde af Salven sket? Denne Salve kunde jo være solgt for mere en tre Hundrede Denarer og være given til de fattige," og de overfusede Marie.

Hvilken Omsorg for de fattige! Tre Hundrede Denarer, henved $50.00 i vore Penge. Og alt det blev saa „sslildt" paa Jesus.

Johannes siger, at det var Judas Iskariot, der sagde dette, og han lægger til, at han sagde det ikke, fordi han brød sig om de fattige, men fordi han var en Tyv og havde Pungen og bar, hvad der blev lagt deri.

Og saa forstod Judas jo ikke Maries Hjertelag i Forhold til Frelseren eller hendes Tro paa ham, som snart skulde give sit Liv for Syndere, at de maatte leve. Penge, Penge var hans Lyst!

Men det var særlig det Ord „de fattige have I altid hos eder, og naar I ville, kunne I gøre vel imod dem" vi her tænkte at standse ved.

Marie brød sig om Jesus og vilde salve ham til hans Begravelse, og hun havde rimeligvis ogsaa Omsorg for fattige. Judas brød sig ikke om de fattige, og hvad der ofredes paa Jesus, kaldte han spildt.

Men det passer, hvad Jesus siger: De fattige have I altid hos eder. Vi har ikke endnu set den Tid eller de Forhold, da der ingen fattige var.

Der er selvforskyldt Fattigdom, og der er Fattigdom, som ikke er forskyldt; men Fattigdom er Fattigdom, enten den er selvforskyldt eller ikke.

Gud ske Lov og Tak for, at den største Aarsag til Fattigdom i Verden, Trafikken med berusende Drikke, mere og mere afskaffes!

Men der vil alligevel vedblive at være Fattigdom, og Jesus siger: Naar I vil, kan I gøre vel imod fattige. Han har virkelig Omsorg for fattige. Naar han kommer igen i Herlighed, vil han sige til dem paa sin højre Side: Jeg var hungrig, og I gav mig at spise, jeg var tørstig, og I gav mig at drikke, jeg var fremmed, og I tog mig hjem til eder, jeg var nøgen, og I klædte mig o. s. v.

Vinteren staar for Døren; naar du saa møder den fattige, saa tænk paa, hvad Jesus siger: Naar I vil, kan I gøre vel imod dem.

Vi kan godt baade ofre paa Jesus og til hans Sag og tillige gøre vel imod fattige.. Det er nok dem, der ofrer til Guds Riges Sag, der ogsaa gør vel mod fattige. Naar I vil — det er Villien, det beror paa.

Dansk Litteratur.

Af H. P. Hansen.

Det danske Forlag, der sidder inde med Hovedparten af dansk Litteratur, er ubestridt Gyldendal, der ikke blot nu sidder inde med den saakaldte Guldalderlitteratur, men i Aarenes Løb har udsendt en Række betydelige Værker, der har sat varige Spor i dansk Aandsliv.

Jeg skal her blot pege paa et enkelt, der for Tiden udkommer i ny og betydelig ændret Udgave, nemlig P. Hansens danske Litteraturhistorie, et Arbejde, der fortjener at finde Udbredelse ogsaa herovre, ikke blot fordi det i sig selv er saare interessant, men navnlig fordi det er en uundværlig Haandbog for alle, der ønsker at stifte nærmere Bekendtskab med dansk Aandsliv, saaledes som det gennem Tiderne har givet sig Udslag gennem Litteraturen. Alle vi, der kender og elsker det danske Sprog, fordi det er vort Modersmaal, skulde nødig forsømme at drage Næring for Kærligheden og Kendskabet til alt det skønne og kostelige, der er rundet af Sprogets Guld lige fra de gamle Sagaer, Folkeviserne, Reformationstidens Bibeloversættelse, Kingos aandelige Sjungekor, Brorsons og Grundtvigs Salmesang, Holbergs Komedier og hele Guldalderlitteraturen, hvorder findes Ting, der maaler sig med Verdenslitteraturens bedste Frembringelser.

Vi burde sikkert kende dansk Litteratur adskilligt bedre, end vi gør, og vi finder næppe noget bedre Hjælpemiddel end ovennævnte, der nu udkommer i en Udgave, der ikke blot er tidssvarende udstyret med Billedstof, men tillige forholdsvis billig.

Samme Forlag har under Fællestitlen „Kirke og Folk" udsendt en Række Smaaskrifter, der udmærker sig ved baade at behandle aktuelle Spørgsmaal og at være skrevet af kendte Mænd, saaledes Lidelsen med særligt Hensyn til stedfortrædende Lidelse af Professor Fr. Torm. Den unge Missionær af Fr. Scheplern, et Arbejde, der indeholder Tanker, der vil være frugtbringende for enhver Ordets Forkynder, Den unge Religionslærer af Johannes Løft, hvorom det samme kan siges; og Vor Trosbekendelse, behandlet af Biskop Østenfeld, Domprovst Martensen Larsen, Pastor Fibiger, Alfred Th. Jørgensen m. fl.

Ikke mindst Past. Fibigers Behandling af Afsnittet om Leddet: Korsfæstet, død og begravet, Martensen Larsens Stykke om: Himlens og Jordens Skaber, samt A. Th. Jørgensens indgaaende Gennemgaaelse af: Opstanden fra de døde er af betydelig Interesse ved lødigt Indhold og klar Fremstilling.

En dansk Forfatter, der sikkert burde læses herovre, er Sognepræsten ved Kristkirken i København Falk Rønne. Han raader over en Fremstillingskunst, der vidner om betydelig Herredømme over de sproglige Virkemidler og tillige er saa hjertegribende jævn og sand, som Kendetegnet er paa al ægte Kunst. Han er ikke blot en Mester i at skrive mindre, men, som det viser sig, ogsaa større Fortællinger, nu sidst Lykkens Land, der handler om en ung dansk Præst og ikke mindre ung Præstefones, Oplevelser som Præstefolk oppe paa Færøerne. Forfatteren har selv opholdt sig en Række Aar som Præst paa disse Øer, saa hans Skildring bærer i høj Grad Selvoplevelsens Præg, og hertil kommer, at han har noget paa Hjerte, hvad desværre ikke kan siges om ret mange af vore moderne Forfattere, det er da som oftest grumme lidt og undertiden værre end intet.

Pastor Rønne har sikkert et ikke ringe Pund betroet som Forfatter, og de mange Oplag, hans Bøger allerede har oplevet, tyder ogsaa i Retning af, at det Publikum, der sætter Pris paa god Litteratur, har fundet ham.

Han fortjener ogsaa at findes af Danske herovre.

Hans Bøger er udkomne paa Hagerups Forlag, hvorfra der for øvrigt er udgaaet megen fortræffelig Skønlitteratur; jeg skal eksempelvis nævne Børge Jansens historiske Fortællinger og Christopher Bocks Romaner.

En Forfatterinde, der efterhaanden er vundet frem i første Række, er Sophie Breum, hvis sidste Bog „Juli i Købmandsgaarden" allerede foreligger i 3. Oplag. Hun er som faa fortrolig med Livet i de danske Provinsbyer, hvis Poesi og Ejendommeligheder hun forstaar at skildre med en Fantasiens Styrke, der er baaren af menneskekærlig Forstaaelse og fremragende Fortællertalent.

Der er en egen Hygge og Hjemfølelse i hendes Skildringer af de gamle Købmandsgaarde, hvor Byernes Liv for nogle faa Aartier siden pulserede, og som spillede en ret indgribende Rolle saa vel for Byernes som for deres Oplands Trivsel og Vækst.

Nyt Nordisk Forlag, der har udgivet Sophie Breums Bog, har ogsaa udsendt et Værk om Norden og den ny Tid, hvori Forfatteren L. Th. Arnskov efter et historisk Overblik over de skandinaviske Landes nyere Historie slaar til Lyd for en mere praktisk Skandinavisme gennem Samarbejde under lige Vilkaar, Kultur og Retsfællesskab og peger paa de Opgaver, som den ny Tid, der med Krigens Ophør, stiller de tre skandinaviske Folk.

Ogsaa vi kan ikke andet end være interesserede i disse Opgavers Løsning og dermed ogsaa i den Litteratur, der peger paa Maal og Midler i denne Retning.

Dansk Litteratur har stedse i rig Udstrækning fundet Vej til Nabolandet Norge — hvad jo i og for sig er rimeligt nok — det synes nu, som om ogsaa norsk Litteratur i voksende Mængde omvendt finder Vej til Danmark, og det er heller kun godt, navnlig naar det er god Litteratur. Og dette Adjektiv finder Anvendelse paa ikke faa af de Bøger, de norske Forlag udsender. Jeg skal særlig fremhæve Stenske Forlag og Lutherstiftelsen.

Førstnævnte har udsendt et fortræffeligt Værk af Just Bing om Ludvig Holberg; det giver et godt Overblik og Vurdering af denne norsk-danske Mands litterære Virke og Betydning for dansk Aandsliv i det 18. Aarhundrede, hans Iver for at „moralisere" og „omstøbe disse Rigers Almue udi en anden Form".

Forfatteren hævder, at Latteren er for Holberg, hvad den blanke Klinge er for Ridderen, bærer Vaaben mod alle Fordomme, hans glade Sejrsfølelse over for al Dumhed og Naragtighed."

Samme Forlag har udgivet en Bog af O. M. Sandvik af mer end almindelig Interesse om Norsk Kirkemusik, der foruden en Omtale af Oldkirkens og Reformationens Musik ogsaa behandler dansk Musikforhold.

Forfatteren skriver: Hvor skøn den religiøse Digtning i sig selv end er — den alene synes ikke Menneskene tilstrækkelig som Udtryk for Sjælens Rørelser. Først Melodien kan lade Andagten folde Vingerne ud, der kræves Toner — det mindst materielt bundne af alt — om det usigelige skal finde sansbar Form. Helt fra den jødiske Recitation til Bachs mægtige Koral, fra Citerens fattige Klimpren til den moderne Instrumentations vældige farverige Samklang, har det vist sig, at Musikken har en mægtig Evne til at udløse den religiøse Stemning, særlig hvor det gælder i Fællesskab at prise Gud.

Lutherstiftelsen har udsendt en Del nye Hefter i den kendte Serie Tidsspørgsmaal kristelig belyst, saaledes Den gammelstetamentlige Tekst og Kanon af Lærer ved Menighedsfakultetet P. Hognestad, et fortjenstfuldt og dygtigt Arbejde, der egner sig lige godt som Tekstbog for studerende som for den almindelige Læser, der søger Vejledning om den hellige Skrifts Tilblivelseshistorie.

Hertil slutter sig Professor Odlands mere indgaaende Behandling af Det nye Testamentes Tekst. Efter den almindelige Fremstilling, der er skrevet livligt og anskueligt, følger nogle tekskritiske Anmærkninger til den ny norske Oversættelse af Ny Testament og en nærmere Udvikling af hvorledes Inspirationen efter Forfatterens Mening rettest bør opfattes.

Det er noget af et Tidens Tegn, at en Serie som „Tidsspørgsmaal, kristelig belyst", er saa livskraftig, som den har vist sig at være. Der er mange ypperlige Ting her, som ellers ikke findes udførligere behandlet i dansk-norsk Litteratur, og ikke mindst Præster og Bibellæsere vil her finde meget, af mer end almindelig Interesse. Det er at haabe, at Forlaget maa faa Held til at videreføre Serien i samme gode og frugtbare Spor.

Nævnte Forlag har i Anledning af Lutherjubilæet udsendt en Række Skrifter om Luther og Reformationen, som jeg senere skal omtale.

Mrs. Søholm død.

Fra Past. A. L. J. Søholm har vi modtaget følgende, dateret Sioux City, 19. Nov., 1918:

Den 7. Nov. kaldte Herren min elskede Hustru hjem. Stille drog hun bort i Troen paa sin Frelser, det sidste Ord, vi hørte af hende, var: „Herre Jesus, hjælp mig!"

Skønt hun ikke syntes os at være svagere, saa bestræbte hun sig stadig med Tanken om sin Bortgang. I 46 Aar havde vi vandret sammen. Hun har været til stor Velsignelse for mig; hun var altid rede til at lade mig rejse i Herrens Ærinde og være ene med Børnene, hvem hun opdrog i Gudsfrygt. De lærte som smaa at bøje deres Knæ i Jesu Navn, hvad de ogsaa sagde til mig, da de stod ved hendes Baare.

Pastor Søholm og Børn ønsker herved at udtale deres hjertelige Tak til Præsterne, som talte ved Sørgegudstjenesten og ved Mrs. Søholms Baare og til andre Venner, som har vist dem Deltagelse i Sorgen og bragte Blomster til den afdødes Baare!

Her følger saa en kort Skitse af Mrs. Søholms Liv:

Ane Marie Kirstine Fogtman var født i Harreby, Hogum Sogn, Sønderjylland den 14. Juni 1851. Datter af Hans L. Fogtman og Hustru Margrine Dahl. Ved 15 Aars Alderen blev hun konfirmeret i Hygom Kirke. Hun var i sit Hjem med Undtagelse af den Tid, hun var paa Dalum Højskole, til hun rejste med sin yngste Broder til Amerika. Hun kom til Perth Amboy, N. J., i April Maaned 1872.

Den 14. Sept. samme Aar blev hun ægteviet i New York til Pastor A. L. J. Søholm. I sit Ægteskab blev hun Moder til 8 Børn, hvoraf de 6 overleve hende. Hendes førstefødte levede kun 5 Dage; det var hendes første Sorg. Efter 6 Aars Forløb fulgte hun sin Mand, som var kaldet til Præst i Waupaca, Wis., hvor de var i 19 Aar; derfra til Luck, Wis., hvor de var i 5 Aar og saa til Royal, Ja.; der var de i 13 Aar. Den 8 Marts 1915 kom de til Des Moines. Her blev saa hendes sidste Opholdssted under hendes jordiske Vandring. I Sommeren 1911 var hun med sin Mand i Danmark og Sønderjylland, hvor hun saa sine Søskende og andre Slægtninge og sit Barndoms Hjem, en Rejse, hun var Gud saa taknemmelig for.

Mrs. Søholms Opdragelse faldt i et kristeligt Hjem, hvor Guds Folk samledes, og hun kom i sine Ungdomsaar med i den religiøse Vækkelse der var i Sønderjylland og kom til bevidst Tro paa sine Synders Forladelse af Guds Naade.

I en Række af Aar var hun svag af Helbred og havde flere alvorlige Sygdoms-Tilfælde; den 7. Nov. Kl. 1½ om Eftermiddagen kaldte Herren hende ved en stille Søvn ind til den salige Hvile. Der blev holdt Sørgegudstjeneste i Bethesda Kirke i Des Moines Fredag Aften og i Bethania Kirke Spencer Mandag den 11. Nov.; hun blev stedt til Hvile paa „Riverside" Kirkegaard, Spencer, Ia.

Mrs. A. L. J. Søholm efterlader sig sin Mand, som hun trolig har fulgt og støttet i hans Gerning. Hun glædede sig altid over, naar Guds Riges Sag vandt Fremgang. Desuden efterlader hun sig 6 Børn og 17 Børnebørn. Børnene: er Mrs. J. C. N. Nelson, Royal, Ja. Mrs. W. N. Jersild, Des Moines, Ja.; Mrs. A. C. Robertson, Sioux City, Ja.; Mrs. Rev. N. P. Sørensen; Cushing, Nebr.; Mrs. P. N. Larsen; Pastor A. O. Søholm, Superior, Wis. og Svigerdatter Mrs. Margrethe Søholm, som var gift med Waldemar Søholm, som Herren kaldte bort 1910 i hans 31 Aar.

Mrs. A. L. J. Søholms Alder var 67 Aar 4 Maaneder og 21 Dage.

Velsignet være hendes Minde.

Mindeord om Theodor Jensen.

Hans fulde Navn var Theodor Sophus Christian Jensen: Guds Gave til Sophie og Kristian Jensen, hans Forældre. Vi var glade ved Gaven, saa glade, som kun hans Forældre kunde være det. Og saa skulde han jo være et Mønster paa en Dreng for en Gang at blive en god og dygtig Mand, og med det Maal opdrog vi ham saa godt, vi forstod det. Og en god og dygtig Dreng var han, idetmindste i Fars og Mors Øjne, ogsaa i sine Lærerers i Skolen. Bedst af alt, han lærte tidlig at kende sin Gud og forlade sig paa ham med en barnlig tillidsfuld Tro. Om jeg husker ret, var han en fem Aars Purk, da jeg en Morgen ved Andagten læste i Bibelen om Abraham. Saa brød det ud af ham: „That's the best story in the whole book!"

Han voksede hurtig til baade legemligt og aandeligt, og skønt det jo var hans Faders og Moders Tro, han ejede, saa mærkede jeg dog tidligt, at det var ikke afgjort for ham, med at jeg havde sagt det, han maatte tilegne sig det selv.

Han hørte jo Ting i den engelske Skole, som var imod det, jeg havde fortalt ham. Da han var tretten Aar gammel, blev han færdig til „high school," men da der ingen saadan findes her i Standard, maatte han nøjes med saadan Hjælp, som Læreren her kunde faa Tid til at yde ved Siden af sit egentlige Arbejde med de øvrige Klasser. Imidlertid gik han til Konfirmationsforberedelse. Paa Konfirmationsdagen svarede han „Ja" med fast Stemme til stor Glæde for mig, som jo spurgte ham. Saa maatte han ud at prøve Verden, som den er mellem fremmede, og se at tjene sig lidt. Jeg lovede ham, at til Efteraaret maatte han komme til Calgary og gaa til Skole der. Dette glædede ham meget og gav ham Mod og Kraft til Arbejde, som han ellers ikke havde stor Lyst til. Hans Lyst var Bogen.

Han kom saa til Calgary, kom paa Skole, og saa kom den spanske Influenza. Han var syg i over en Uge, før vi fik det at vide. Han gik i Skole endnu tre Dage, efter at han var syg. Fire Dage til gik, før Læge blev hentet, og saa var det for sent. Dog levede han efter den Tid endnu 2½ Uge i stadig Kamp med Døden. Under denne Kamp var vi hos ham meget af Tiden, og sammen nød vi Herrens Nadver til megen Glæde for os alle. Vi mærkede aldrig, han tvivlede om, hvor han gik hen, om han døde. En Eftermiddag laa han og glædede sig over, at han snart skulde se hvorledes det saa ud i Himlen. Det var ham som at gaa ind i næste Stue at se paa Juletræ. Dog vilde han helst blive her og fortsætte med sin Skole, om det var Guds Villie, men den bøjede han sig lydigt under i Tro. At se os græde gjorde ham mere ondt end Tanken paa Døden. Vi sagde jo ogsaa: „Din Villie ske!" men ærligt talt, let var det ikke. Til sine Søskende sendte han den Hilsen, at han gik forud for at vente paa dem. Sine smaa Ejendele uddelte han mellem dem med Indsigt og Kærlighed. Og Sygdommen tog mere Overhaand, kun Lægens kunstige Stimulation hindrede Hjertet i at staa stille, og han var for det meste i Bildelse. Saa talte han om Kammerater, om Skole, om Krig og om alt, hvad han til daglig havde beskæftiget sig med, men mest om lille Tyhra, sin lille Søster. Gud ske Lov! vi hørte aldrig et stygt eller usømmeligt Ord af hans Mund. Derimod endnu lejlighedsvis skønne Ord: „I am so tired, I want to go to Jesus!" „I want to go home" (to heaven).

Han døde den 9. Nov. 14½ Aar gammel.

Han bestemte selv sin Gravskrift: „Saaledes elskede Gud Verden, at han gav sin Søn den enbaarne, at hver den, som tror paa ham, ikke skal fortabes men have et evigt Liv."

Mange, mange Minder og Tanker myldrer jo nu frem hos Fader og Moder, nogle til Sorg, flere til Glæde. De hører Privatlivet til. Dette lille Mindeord er skrevet til Venner nær og fjern. Lad mig ogsaa herved faa Lov at sige Tak for den kærlige Deltagelse, som har mødt os baade i Calgary og her i Standard!

Og saa er der en Ting til, jeg gerne vil sige til alle, som vil høre derpaa! Forsøm ikke at opdrage eders Børn i Herrens Formaning og Tugt, thi saadant bærer den eneste varige og skønne Frugt for Tid og Evighed. Den enfoldige Barnetro bar vort Barn gennem Døden til Liv, og den bærer os gennem Sorgen og Tabet til Glæde og Tak! Vi øver os i at sige med den gamle Troeshelt Job: „Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lovet!"

Paa min Hustrus og egne Vegne,
J. K. Jensen.

Tak!

Den skønne og hjertelige Maade, hvorpaa Befolkningen her i Standard og Omegn, saavel som i Calgarry, har udvist sin Deltagelse mod os ved vor Søns Sygdom, Død og Begravelse, har grebet os dybt. Hjertelig Tak Venner! Vort Barn døde jo i en barnlig og fast Tro paa sin Frelser; Døden var ham en aabnet Dør til Himlens Herlighed. Maatte nu ogsaa dette bidrage til, at vi faar Øjnene mere opladt for Frelsen og Freden i Guds Søn, saa vi frigjorte fra Forkrænkelighed og Fortabelse maa favne Livet, som skænkes os i ham alene! Daglig at bede og arbejde med dette Maal for Øje skal være vor Opgave, medens vi færdes iblandt eder. Gud lade det lykkes for os og eder tilsammen!

Paa Hustrus, Børns og egne Vegne.

J. K. Jensen,
Standard, Alberta, Canada.
19. November, 1918.

TIL JULEPROGRAM

Paa Grund af forskellige Omstændigheder vil der ikke i Aar udkomme noget nyt Hæfte med danske Stykker til Juleprogram.

Derimod faas fremdeles følgende Hæfter udgivet tidligere:

Juledeklamationer I, 10c.
„ II, 10c.
„ III, 10c.
„ IV, 10c.
„ V, 10c.
Specialpris, alle 5 Hæfter tilsammen 25

Endvidere haves paa Lager mindre Rester af „Program for Juletræfester" 1916 og 1917. Disse sælges, saa langt de rækker, for 5cts. per Eks. eller 50 Cents per Dusin.

Af engelske Juleprogrammer vil vi derimod i Aar som sædvanligt føre Ohio-Synodens Udgave „Come to Bethlehem", Pris 50 Cents per Dusin. $3.75 per 100.
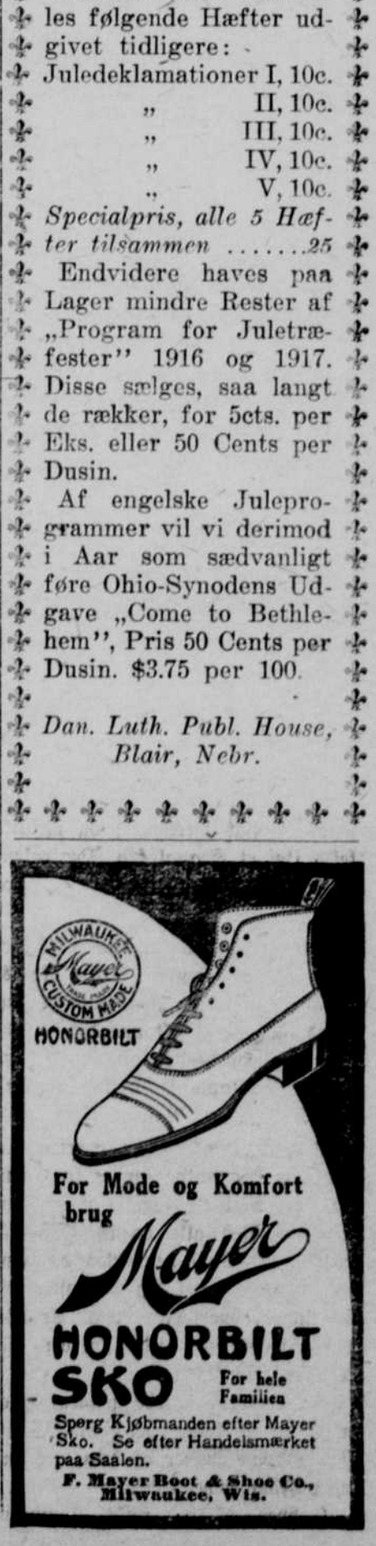
Dan. Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.